

O2 – Dobré príklady z praxe

L'udia a Voda MVO, Slovensko

e-mail : danka.kravcikova@gmail.com, tel.: + 421 908 322 135, www.ludiaavoda.sk

Názov projektu: PROTIPOVODŇOVÁ
OCHRANA JAROMNICE -
Protipovodňová ochrana priehradami v
obci Jarovnice

Vykonávateľ projektu: Obec Jarovnice

Krajina: Slovensko/ Prešovský kraj

Kontakt: Obec Jarovnice
<https://www.jarovnice.sk/>

Trvanie: 2011-2012

Referencie:

<https://www.tyzden.sk/casopis/13213/hadky-o-hradzky/>

<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/257694-hradzky-skoncili-povodne-ma-zastavit-beton/>

Popis projektu

Jarovnice je obec na Východnom Slovensku, kde žije viac ako 4 000 ľudí. V roku 1998 obec postihli katastrofálne povodne. V povodňovej vlně sa utopilo 49 detí.

Po povodniach štát odstraňoval škody prostredníctvom investícií do regulácie riečky, aby v budúcnosti nedochádzalo k podobnému nešťastiu. Do regulácií vodných tokov sa investovalo viac ako 4 mil. €. Tieto investície priniesli síce požadovaný efekt na hlavnom vodnom toku, no v povodí je stále veľa potenciálnych rizík vzniku lokálnych záplav, ktoré je najlepšie riešiť participáciou miestnej komunity.

V roku 2011 bol realizovaný projekt budovania hrádzok miestnou komunitou a to sa ukázalo ako efektívna cesta vytvárania pracovných miest pre sociálne slabšie vrstvy obyvateľstva a zapájania ich do realizácie protipovodňových opatrení. Celkovo 6 mesiacov pracovala táto

skupina ľudí z miestnej Rómskej komunity, ktorí sú údajne podľa štatistík Úradu práce nezamestnateľní.

Skupina 10-tich chlapov vedených na Úrade práce zrealizovala v priebehu 6-tich mesiacov viac ako 200 kamenno-drevených hrádzok, ktoré dokážu jednorazovo zadržať viac ako 30 tisíc m³ dažďovej vody, ktorá prispievala k povodňovým rizikám. Celkové náklady na projekt boli 120 tisíc € (Projektová príprava, inžinierska činnosť, realizácia a zhodnotenie projektu).

Pracovníci na hrádzkach sa naučili remeslu, prácu brali veľmi vážne a postupne získavali uznanie v komunite, že prispievajú k povodňovej bezpečnosti komunity. Z komunikácie so stavitelmi hrádzí bolo cítiť patričnú hrdosť. Čím sa preukázalo, že dlhodobo nezamestnaní ľudia si môžu prinavrátiť pracovné návyky i chuť do roboty.

Veľmi zaujímavým prínosom bolo, že Rómske ženy chodili ukazovať deťom, ako ich otcovia ťažko pracujú. Z projektu vyplynuli viaceré pozitívne aspekty:

- Prospešnosť pre komunitu
- Prospešnosť pre prírodu
- Zvýšená zainteresovanosť a participácia na komunitných projektoch
- Práca pre nezamestnaných
- Vzor pre členov rodiny

Na Slovensku bolo zrealizovaných v roku 2011-2012 viac ako 500 projektov v 488 obciach. Celkový investičný náklad bol 42 mil. €. Zrealizovalo sa viac ako 100 tisíc objektov, ktoré jednorazovo a cyklicky dokážu zadržať viac ako 10 mil. m³ dažďovej vody. Na projekte pracovalo viac ako 10 tisíc ľudí. V každej komunite bolo zamestnaných minimálne 10 ľudí, ktorí boli dlhodobo nezamestnaní.

Celkovo bolo niekoľko 100 ľudí zamestnaných z Rómskych komunít a 8 pracovných tímov bolo čisto Rómskych.

Hlavná inovácia spočíva v prepájaní environmentálnych a sociálnych riešení.

Foto: Michal Kravčík